

Meldingsblad for Tysvær og Haugesund

Mars 2025

Foto av Mathilde Grimsby

Innhold

Produksjonstilskudd	3
Huskeliste for produksjonstilskudd	3
SMIL- Spesielle miljøtiltak i jordbruket	3
Ny gjødsselforskrift	3
Nydyrking – digital søknadsløsning i Altinn	5
Hanndyrloven	5
Matregionen Haugalandet	5
Klimarådgiving - bort fra RMP etter 2025:	6
Ferdigbygget landbruksvei	6
Omdisponering fra skog til innmarksbeite	6
«Frivillige tiltak i landbruket» er avsluttet	6
Landbrukskonferanse 2025 - Aksdal:	6
Book en saksbehandler!	7
Meldingsblad	7
Nyttig informasjon	7
Husk å åpne brev i Altinn	7
Har du ikke mulighet å søke digitalt via Altinn?	7
Innsending av dokumentasjon	7
Venter du på svar fra oss?	7
Nytt om personalet på landbrukskontoret	8
Viktige frister	8
Kontaktinformasjon Landbrukskontoret	9

Produksjonstilskudd

Søknadsfristen for produksjonstilskudd er **15. mars 2025**.

Telldatoen er **1. mars 2025**.

Du kan endre opplysninger i søknad som er levert innen fristen uten trekk fram til 29. mars.

Huskeliste for produksjonstilskudd

- **Søk innen fristen** – Husk at fristen er 15. mars. Søknaden sendes inn via Altinn.
- **Dyretall** – Dyretall skal være basert på registreringer per 1. mars.
- **Gjødslingsplan** – Du må ha en oppdatert gjødslingsplan for vekstsesongen 2025. Gjødslingsplanen skal være basert på jordprøver. Den skal **ikke** legges ved søknaden, men må kunne vises ved en eventuell kontroll.
- **Jordprøver** – Sørg for at jordprøver ikke er eldre enn åtte år, da de er grunnlaget for gjødslingsplanen. En plan som er utarbeidet med gamle eller manglende jordprøver regnes som en ugyldig plan.
- **Sjekk kvitteringen din i Altinn!** – Har du ikke fått kvittering betyr det at du ikke har sendt inn søknaden.
- **Korriger feil tidlig** – Etter innsending kan du gjøre endringer innen 29. mars, men unngå feil ved å dobbeltsjekke før du sender.

Lykke til med søknaden! Ta kontakt med landbrukskontoret dersom du har problemer eller spørsmål til utfylling av søknaden.

SMIL- Spesielle miljøtiltak i jordbruket

Årets SMIL-midler er nå fordelt ut til kommunene. Det er tildelt 655 000 kr til Tysvær og 250 000 kr til Haugesund.

Søknadsfristene for SMIL-tilskudd er **1.mars** og **20. august**. Vi har fått inn 4 søknader i Haugesund og 6 søknader i Tysvær ved første frist.

«SMIL til lokk på skiten 2025»

Prosjektet inngår som en del av Rogaland sin satsing på å redusere klimagassutslepp fra landbruket. Gjennom SMIL-ordningen kan bønder nå søke om tilskudd til permanent dekke eller tak over eksisterende gjødsellager. SMIL-tilskudd kan dekke inntil 40 % av kostnadene for permanent dekke, med et maksbeløp på 200 000 kroner per søker.

Tilskuddet gjelder ikke for flytende dekker som halm, bark eller plast, da disse ikke er permanente løsninger. Statsforvalteren vurderer å videreføre prosjektet i 2026, dersom det er god oppslutning i 2025. Tilskuddet gis ikke til nye gjødsellager, og det er derfor et krav at lageret er minst fem år gammelt.

Ny gjødsselforskrift

Ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. trådte i kraft 01.02.2025.

Begrensinger for tilførsel av fosfor:

Det blir strengere regler for hvor mye fosfor som kan tilføres jorda med gjødsel. For både kunstgjødsel og husdyrgjødsel kan det maksimalt brukes 3,5 kg P/daa/år på fulldyrket og overflatedyrket jord. Tabellen under viser hvordan denne grensen gradvis blir lavere i Rogaland fram til 2033.

Periode	P/daa/år
01.02.25 – 31.12.26	3,5 kg
01.01.27 – 31.12.29	3,1 kg
01.01.30 – 31.12.32	3,0 kg
01.01.33	2,7 kg

Foretakene kan velge mellom to alternativer: Enten gjødsling i samsvar med faste fosforgrenser, eller balansegjødsling, der forholdet mellom fosformengder som tilføres og tas ut skal være 1:1 eller lavere. Hvordan man skal dokumentere balansegjødsling er enda ikke klargjort, men det er blitt signalisert at det vil medføre en god del papirarbeid og dokumentasjon for de foretakene som velger denne typen gjødsling.

Innmarksbeite som spredeareal:

Grensen for fosfortilførsel på innmarksbeiter er 2 kg P/daa/år. Nytt for gjødsling av innmarksbeiter er at også gjødsling med mineralgjødsel skal være søkt om og godkjent av kommunen. Innmarksbeiter kan frem til utgangen av 2027 tilføres mineralgjødsel uten at innmarksbeitet er godkjent som spredeareal.

Det må da foreligge gjødslingsplan fra 2022 eller 2023 som dokumenterer at arealet ble tilført mineralgjødsel før ikrafttredelse av ny forskrift. Det må altså ikke godkjennes i år, men må være godkjent innen 2028 dersom det fortsatt skal nyttes kunstgjødsel på beitenene.

Det er ikke tillatt å spre husdyrgjødsel på innmarksbeiter som ikke er godkjent som spredeareal.

Dersom du ønsker å få innmarksbeitene dine godkjent som spredeareal, må dette søkes om til kommunen. Søknadsskjema finner du på Tysvær kommunes nettsider [her](#).

Krav om godkjenning av gjødselbruk:

Bruk av både husdyrgjødsel og kunstgjødsel på spredearealer må være i samsvar med regelverket og kan kreve godkjenning fra kommunen. Dette sikrer at gjødslingen skjer på en miljømessig forsvarlig måte og i tråd med gjeldende forskrifter. Ta kontakt dersom du har spørsmål knyttet til bruk av gjødsel for ditt foretak!

Krav om gjødseljournal:

Fra 1. januar 2026 må alle foretak føre en gjødseljournal som dokumenterer gjødslingspraksis. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde, type gjødsel og tidspunkt for spredning.

Spredetidspunkt:

Fra og med 01.01.2027 vil nye tidspunkt for spredning av husdyrgjødsel være fra 1.mars – 15.september.

Nydyrking – digital søknadsløsning i Altinn

Fra 2025 har vi gått over til [digital søknadsløsning for nydyrking](#).

Søknaden behandles digitalt av kommunen. Nødvendig veiledning for søknadsprosessen finnes i søknadsløsningen.

Husk å søke i god tid før du setter i gang med tiltaket. Du må ha godkjenning av planen for nydyrking før du lovlig kan sette i gang. Du får bekreftelse i Altinn på at søknaden er sendt inn. På [landbruksdirektoratet sine nettsider](#) kan du lese mer om det å søke om nydyrking.

Det er ikke lenger mulig å søke om godkjenning av plan for nydyrking på papirskjema. Dette er bestemt av Landbruksdirektoratet, i tråd med regjeringens digitaliseringsstrategi.

Hanndyrloven

Vi vil minne om at det finnes regler om avgrensning i retten til å slippe hingster, okser, værer og geitebukker på beite (Hanndyrloven).

Hanndyrlovens § 1 lyder:

«Det er forbode å sleppa verar og geitebukkar som er fødde før 15. april same året, på beite

a. I sambeiteområde i utmark eller innmark,

b. Saman med sauer eller geiter som andre eig, i anna beiteområde eller

c. Der tilhøva er slik at dei lett kan koma saman med sauer eller geiter som andre eig.

Vidare er det forbode å la verar og geitebukkar som er fødde seinare enn fastsett i første stykket eller i vedtekt etter § 4, gå på slikt beite lengre enn til 1. oktober.

Forboda gjeld ikkje beite på særskilt område der verar og bukker blir haldne for seg, såframt området er forsvarleg inngjerda eller dyra er under forsvarleg tilsyn.»

For saue- og geiteeiere innebærer dette at værер/geitebukker på beite skal være godt inngjerdet, også værølam/kje, slik at de ikke står i fare for å komme over til naboens saueflokk. Værer og geitebukker født før 15. april er det spesielt viktig at ikke går på beite med nærhet til andre saueflokker. Videre bør en merke seg at værер/bukker i alle aldre skal sikres særlig godt etter 1. oktober. Det er viktig å gå over gjerdene før beiteslipp, for å unngå at hanndyr havner på feil side av gjerdet!

Matregionen Haugalandet

Tysvær kommune, sammen med 8 andre kommuner på Haugalandet har lansert mobiliseringsprosjektet Matregion Haugalandet for å fremme lokal matproduksjon og styrke forsyningssikkerheten. Prosjektet, ledet av Haugaland Vekst, samarbeider med bønder, kommuner og bedrifter for å øke etterspørselen etter lokal mat og etablere bedre distribusjonskanaler.

Satsingen inkluderer planlegging av et lokalt mottak og pakkeri for potet, frukt og grønt, samt økt foredling av råvarer for verdiskaping og beredskap.

Opplæring og bevisstgjøring i skoler og barnehager er også en viktig del av prosjektet. Kortreist mat gir fordeler som redusert matsvinn, lavere energiforbruk og sikrere forsyning.

Prosjektet ønsker innspill og engasjement fra både produsenter, forbrukere og næringsliv. Interesserte kan kontakte:

Bjørn Bruaset, rådgiver
(bjorn.bruaset@tysver.kommune.no, 915 80 227)

Brit Astrid Grønning Strømfors, seksjonsleder næring
(brit.stromfors@tysver.kommune.no, 941 21 224)

Klimarådgiving - bort fra RMP etter 2025

Det ble i 2021 innført tilskudd til klimarådgiving på gårdene gjennom regionalt miljøtilskudd (RMP). I perioden 2021 – 2024 har til sammen 23 foretak i Tysvær benyttet seg av ordningen, mens ingen foretak i Haugesund har gjort det så langt. MEN, det er ikke for sent å få dekket klimarådgiving enda!

2025 blir siste år hvor det er mulig å få tilskudd til klimarådgivning gjennom RMP-ordningen.

Ferdigbygget landbruksvei

Husk å melde fra til kommunen når traktorveien du fikk byggetillatelse til er ferdig. For skogsbilveier må kommunen få melding før slitelaget skal på.

Omdisponering fra skog til innmarksbeite

Etter hogst er en pliktig å sørge for ny foryngelse innen 3 år i form av planting, såing eller naturlig foryngelse. Dersom du istedenfor tenker å ta arealet i bruk som innmarksbeite er du fremdeles bundet til foryngelsesplikten, fram til innmarksbeitet er ferdig godkjent som innmarksbeite i gårdskart. Arealet må ha minst 50% beitegressarter og urter før det kan godkjennes som innmarksbeite. Vanlig utmarksbeiting i stående skog er ikke søknadspliktig dersom det ikke inkluderer grøfting, planering, fjerning av stein eller andre tiltak. Ved beiting på skogsareal uten at arealet er omgjort, og godkjent som innmarksbeite, er foryngelsesplikten fremdeles gjeldende.

«Frivillige tiltak i landbruket» er avsluttet

Prosjektet «Frivillige tiltak i landbruket» er nå avsluttet, men det finnes fortsatt flere tilskuddsordninger og rådgivningstjenester som kan støtte de som ønsker å fortsette arbeidet med miljø- og klimatiltak. Ta gjerne kontakt med oss for råd og mer informasjon – du kan booke tid med en saksbehandler for å få hjelp til å finne de beste løsningene for ditt gårdsbruk.

Landbrukskonferanse 2025 - Aksdal

Landbrukskonferansen 2025 i Aksdal samlet rundt 250 deltakere til faglige innlegg, erfaringsdeling og en

engasjerende politisk debatt. Temaet for årets konferanse var «*Stolt bonde med tru på framtida*», og deltakerne fikk blant annet høre mer om biogassprosjekter på Haugalandet og økonomiske gevinster ved bruk av klimakalkulatoren. Unge bønder fra Bokn delte sine tanker om å satse og investere i egen gård. Den politiske debatten tok opp viktige temaer som tollvern, landbrukets rolle i beredskap og betydningen av samvirke.

Book en saksbehandler!

Vi forstår at det kan være utfordrende å komme i kontakt med oss på landbrukskontoret, og vi setter pris på tilbakemeldingene vi har fått om dette. Siden vi jobber i ulike stillingsprosenter og har varierende arbeidsdager, er vi ikke alltid tilgjengelige, og vi beklager eventuelle ulemper dette medfører.

For å gjøre det enklere å komme i kontakt med oss, anbefaler vi at du besøker nettsidene til Tysvær kommune. Der kan du enkelt booke tid med en saksbehandler – enten for en telefonsamtale eller et fysisk møte – slik at du får den oppfølgingen du trenger på en måte som passer deg best.

Meldingsblad

Du kan lese tidligere versjoner av meldingsbladene på hjemmesiden til Tysvær.

[Tidligere meldingsblad finner du ved å klikke her.](#)

Hva vil du lese mer om i meldingsbladet? Tips oss gjerne!

Nyttig informasjon

Husk å åpne brev i Altinn

Det er viktig at dere har som rutine å sjekke Altinn når dere får varsel om et nytt brev.

Stort sett sender vi alt av vedtak og varselbrev i Altinn, og alt for ofte blir ikke meldinger lest.

Det fører til at mange går glipp av viktig informasjon, saksgangen kan bli forsinket, og klagefristen og andre frister kan utløpe.

Har du ikke mulighet å søke digitalt via Altinn?

Ta kontakt med kommunen for korrekt søknadsskjema.

Venter du på svar fra oss?

Sjekk «søppelpost-mappa», e-posten kan ha havnet der.

Innsending av dokumentasjon

Søknader og andre henvendelser skal sendes til post@tysver.kommune.no.

Dette for å sikre at henvendelsen blir besvart og kommer til riktig saksbehandler.

Merk e-posten med «Landbruk» eller «Skog», og hva det gjelder.

eDialog - sikker sending av dokumenter til kommunen

Vi tar imot sikker digital post via eDialog. Med denne tjenesten kan du trygt sende oss brev og dokumenter selv om de er unntatt offentlighet. [Klikk på denne linken for finne ut hvordan du bruker eDialog.](#)

Det er fortsatt mulig å sende brev og dokumenter til oss via post til:

Tysvær kommune
Postboks 94
5575 Aksdal

Nytt om personalet på landbrukskontoret

Mathilde venter sitt andre barn og går ut i permisjon i slutten på mai, og blir borte i ca. 1 år.

Fra første januar ble landbrukskontoret del av ny seksjon Næring. Tidligere var vi del av seksjon Forvaltning sammen med kart og oppmåling, byggesak, plan og miljø. Foruten landbrukskontoret består seksjon Næring av nytilsatt seksjonsleder Brit Astrid Grønning Strømfors, rådgiver Bjørn Bruaset, rådgiver Bjørg Tone Vikshåland og innkjøpssjef Anne Dagsland. Vi håper denne organisasjonsendringen vil styrke landbrukets posisjon som en viktig næring i Tysvær.

Brit Astrid Grønning Strømfors hadde sin første dag som seksjonsleder Næring andre januar. Brit Astrid kommer fra Heskjadalen, bor på Karmøy, har bred bakgrunn og utstrakt ledererfaring. Vi ønsker henne velkommen!

Landbrukskontoret er preget av lang- og korttidssykefravær. Dette kombinert med stor sakspågang, har dessverre gitt lang saksbehandlingstid i en del saker, særlig i nydyrkingssaker. Vi beklager ulempene dette medfører. Søkerne kan hjelpe til ved å lese og fylle ut søknadsskjemaene nøye. Vi takker for tålmodigheten.

Viktige frister

1. mars: Telledato produksjonstilskudd

1. mars: Frist SMIL-søknad

15. mars: Frist Tilskudd til tiltak i beiteområde

15. mars: Frist for søknad for del 1 av produksjonstilskudd

1. april: Frist for å melde ifra om utmelding av eiendom i godkjent vald (sendes til valdansvarlig med kopi til kommunen)

1. mai: Frist for å søke godkjenning av vald, bestandsplan eller bestandsplanområde.

20. august – frist SMIL-søknad

Kontaktinformasjon Landbrukskontoret

Vi er tilgjengelige på telefon kl. 12:00-15:00.

Besøk bør avtales på forhånd, gjerne benytt bookingsystemet.

For henvendelser på e-post: post@tysver.kommune.no

Landbrukskontoret	Hovedoppgaver
Adelheid Eikje Fagansvarlig landbruk (Jobber for tiden redusert)	Jordlov, konsesjon, nydyrking
Gaute Muren Skog- og viltrådgiver Telefon: 476 76 896	Skog- og viltforvaltning
Bente Helen Bergstøl Norvalls Rådgiver landbruk Telefon: 476 17 784	Gardskart, sykdomsavløsning, produksjonstilskudd
Mathilde Grimsby Rådgiver landbruk Telefon: 907 18 729 (Foreldrepermisjon fra 26. mai)	SMIL, RMP, spredeareal, gardskart
Brit Astrid Grønning Strømfors Seksjonsleder næring Telefon: 941 21 224	Innovasjon Norge, Inn på tunet
Magnhild Susort Bjoland Rådgiver landbruk Telefon: 458 71 096	Nydyrking, drenering, produksjonstilskudd

**Vi på Landbrukskontoret ønsker dere en fin vår, og
lykke til i den tiden som vi nå går inn i!**

